Отандық фармацевтиканың ошағы

«Фитохимия» халықаралық ғылыми-өндірістік холдингіне – 20 жыл

Айқын НЕСІПБАЙ,
«Егемен Қазақстан».

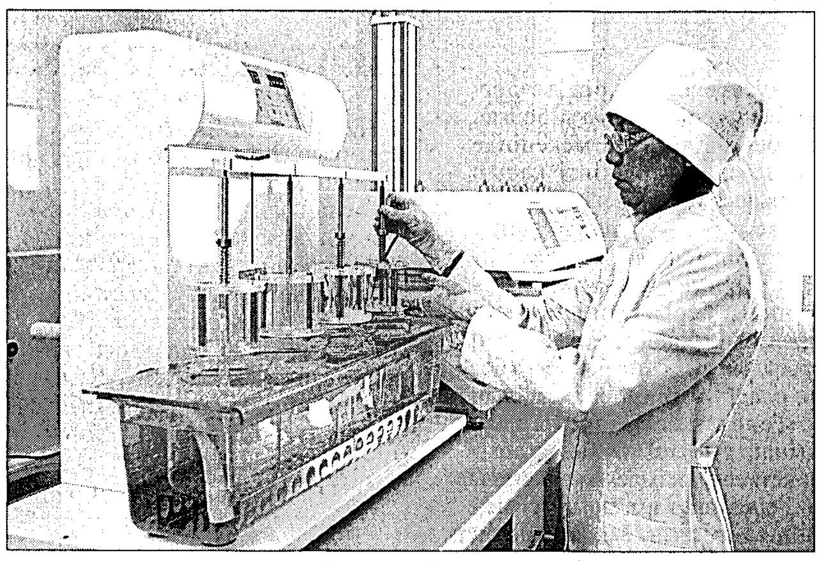

Ғылым жолы әрқилы болады. Сәтімен басталып, жетілдіріп әкетілуі көбіне соның негізін құрушы адамдарға байланысты екені белгілі десек, мұны айтуымыздың себебі бар. Бүгінде жоғарыда аталған алысқа аян холдингтің бастапқы тарихы кешегі дәуірдің 70-ші жылдарынан тамыр алуын атап өтпеуге болмайды. Бұл ретте алдымен академик Е. Бөкетовтің бастамашылығы сол кезде жергілікті биолог, химик ғалымдардың арманы болып жүрген үлкен ғылыми ізденіске жол салғанын айтпай кете алмайсыз. Саланың ірі ғалымы ретінде Евней Арыстанұлы органикалық химия және дәрілік заттар химиясының дамуына талапты жас ізбасарларын топтастыруға ұйытқы болуы сан қырлы істерінің бірі болған еді. Қарағанды мемлекеттік университетінің ректоры міндетін атқара жүріп,өзі іргетасын қалаған химия-металлургия институтында химия гербицидтері зертханасын құруға мұрындық болды. Мұны қуана қолдап, алға тартқан директоры Е.Әзербаевтың ісін жалғастырушы басшы Жантөре Әбішев осы бағыттағы жұмысты жандандырды. Бөкетовтің кеңесімен Бүкілодақтық дәрілік өсімдіктер институтында кандидаттық диссертация қорғаған жас ғалым М.Мұхамеджанов жұмысқа шақырылып, атауы табиғи қосылыстар химиясы деп өзгертілген зертханаға жетекшілік ету тапсырылды. Ғалымдық та, ұйымдастырушылық та жағынан қабілеттігі жарасты ол Қазақстанның өсімдіктер флорасынан дәрі жасауға сипаттары барын зерттеудің ғылыми бағытын, осыған ынталы құрам қалыптастырды. Марат Нығметжанұлы кенеттен ауырып, өмірден озған кезде профессор Александр Кагарлицкий жетекшілік етіп, дәрілік заттардың молекулаларын синтездеу жолына көп көңіл аударды. 1983 жылы зертхананы басқару Мұхамеджановтың шәкірті, ғылым кандидаты Серғазы Әдекеновке жүктелді. Ол Бүкілодақтық комсомолдың XIX съезіне делегат ретінде қатысу кезінде КСРО Министрлер Кеңесі төрағасының орынбасары Г.Марчуктің және КСРО ҒА президенті А.Александровтың қабылдауында болып, табиғи қосылыстар химиясы зертханасына арнайы ғылыми тақырып бекіттіріп алды. Зерттеудің маңыздылығы республика Ғылым академиясының ұсынысымен Қарағандыда «Фитохимия» ғылыми-зерттеу институты құрылуына негіз қалады. Оны басқаруға сенім бұл уақытта Мәскеудегі Ресей биоорганикалық институтта докторлық диссертация қорғап, жергілікті өсімдіктер бойындағы фармолокогия үшін бейімді биологиялық белсенді заттарды зерттеп, одан дәрілік препараттар жасауда танылған Серғазы Әдекеновке көрсетілді.

Үкіметтің 1995 жылғы сәуірдегі қаулысына сәйкес құрылған ғылым ошағының жұмыс ауқымы кейінде одан сайын кеңейіп, халықаралық ғылыми-өндірістік холдингке айналған бірегей бұл орталық бүгінде отандық фармацевтикалық өндірістің көшбасы ретінде белгілі. Қазір құрамында химия, фармакология, биология, фармацевтика салаларына бағытталған 13 ғылыми-зерттеу бөлімдері бар, 1 академик, ҰҒА-ның 2 корреспондент-мүшесі, 17 ғылым докторы мен 38 кандидаты дәрілік шикізатты іздестіруге, табуға, пайдалануға асыруға жұмылған, жанынан «Қарағанды фармацевтикалық зауыты» ЖШС жұмыс істейтін оның алға ұмтылысы артып келеді.

Бұл іс қалай басталған еді делінгенде, фитопрепараттардың ежелден емдік қасиеті бар табиғи өсімдіктерден жасалып келе жатуы мәлім. Кейінгі кезде әлемдік фармацевтикалық рынокта содан дайындалған дәрі-дәрмек көздеріне сұраныс көбейіп те отыр. Бұл ретте Қазақстанның қай аймағынан болсын жарамдысын тауып, өңдеп, тұтынушылар игіліне жаратуға мүмкіндіктің кеңдігі жергілікті ғалымдар ізденісіне көптен өзі сұранып тұрғандай-тын. Осы бағыт бойынша бұдан біраз жылдар бұрын қолға алынған шаралардың нәтижесінде Қарқаралының тықыр жусанынан, Нұраның итмұрынынан, Жаңаарқаның шырғанағынан, Қызыларайдың қарағайы майынан, Ұлытаудың қаңбағынан, Баянауылдың қырмызы гүлінен бөлініп, шипаға айналдырылған «Арглабин», «Салсоколлин», «Биалм», Тополин», Калиор» сияқты препараттардың қатерлі ісік, бауыр, өт, асқазан ауруларын тежеп емдеуге, жарақатты жазуға, күйікке жағуға, гаймориттен сауықтыруға қолданылуы іске асты. Осының ішінде, әсіресе, «Арглабиннің» атағы алысқа жайылды. Оны алғаш рет клиникалық сынақтан өткізуші белгілі онколог оташы, профессор Ғани Мұсылманбековтің бағалауынша, бауырдың бірінші сатыдағы қатерлі ісік, геаптоцеллюрлі ісік және өкпе, сүт безінің регрессиясына объективті оң әсері анықталса, сонымен бірге оны қолдану арқылы бауыр ісігіне шалдыққан сырқаттардың бауыр ісігі көлемі кішірейетіндігіне, биологиялық қанның жалпы анализі көрсеткіштері, иммундық қасиет жақсаратындығына, ісіну үдерісінің бәсеңдеп, тежеле бастайтындығына көз жеткізілген. Оның тағы бір ерекшелігі, осындай тектес шетелдік басқа фитопрепараттармен салыстырғанда құрамында улылығы жоғары цитостаиктердің аздығы науқас ағзасының белсенділігін әлсіретпейді. Жаңа басталып келе жатқан қатерлі ісікті одан әрі өршітпей ыдыратып жіберуге қабілеті жетеді. Мысал үшін, онкологиялық ауруға ұшыраған 3 мың науқастың «Арглабин» препаратымен емделе алуы, клиникалық оң әсері 73 пайыз құрауы шипалық қасиетін аңғартады.

1999 жылдан бастап жақын және алыс шетелдердің, еліміздің барлық онкологиялық және ғылыми орталықтарында қолданысқа енгізілген бұл дәрінің шипалық қасиеті, сондай-ақ, Германиядағы «Леонардис Клиник», АҚШ-тың Хьюстон штатындағы «Нью Онколоджи Лабз» және Мәскеудегі Н.Блохин атындағы Ресей онкологиялық ғылыми орталықтарында дәлелденді. Бірнеше елде соның ішінде, АҚШ-та, Ұлыбританияда, Германияда, Францияда, Швейцарияда патенттелген, ТМД елдерінде тіркелген оған сырт жерлерден тапсырыс көп. Қазір тықыр жусан өсімдігінен алынған сесквитерпенді лактон субстанциясы негізінде тамыр жүйесі арқылы жіберуге арналған лиофилденген түрі де шығарылуда.

Бір қызықты жайт, кезінде «Арглабинге» қызығып, өздерінде бірлесіп өндіру жөнінде ұсыныс жасаушылар аз болмапты. Егер оған келісілген жағдайда құрамын анықтап алушылар өзімізге бұйыртпай кетуі мүмкін еді. Қазақстандықтар мүддесі үшін оны қандай да қиындықтарға қарамастан тек елімізде шығарудан айнымау дұрыс болғандығын өмір өзі көрсетті.

Үлкен сұранысқа ие «Салсоколлин» препаратын да атап өтуге болады. Кәдімгі қаңбақтың негізінде жасалатын осы дәрінің клиникада улы және өткір вирустық гепатиттердің , бауырдың созылмалы диффуздық зақымдануларының түрлі формаларын емдеуде жоғары тиімділігі дәлелденген ол түйіршік таблетка ретінде шипалы. Ішек құртына қарсы «Саусалин», гиполидемиялық әсері бар «Атеролид» дәрілері де өтімді.

– Ғалымдарымыз бен мамандарымыз дәрілік заттардың түр-түрін дайындауға үлкен құлшыныс танытуда. Сондай-ақ, Қарағандыда халықаралық стандарттарға сәйкес фитопрепараттар, оның ішінде қатерлі ісік ауруына қарсы қолданылатын «Арглабин», жалпы алғанда жылына 2 млн. ампула,150 млн. таблетка мен капсулаларды, 2 млн. жұмсақ дәрілерді шығаруға қуаты жететін фармацевтика зауытының салынуы холдингтің ірі әрі табысты жобасы болды. Таяу жылдарда еліміздің тұрғындары мен медициналық мекемелерін дәрі-дәрмекпен қамтамасыз ету бойынша отандық фармацевтика өнімінің үлесін 30 пайызға жеткізу мақсаты алда тұр. Бұл үшін инвестициялық тартымдылықты және өндірістік әлеуетті дамытуға, экспортқа бағдарлану мен бәсекеге қабілеттілікті арттыруға, жаңа технологияларды өндіріске енгізуге басым көңіл бөлінуде, – дейді холдинг басқармасының төрағасы, ҰҒА академигі, Мемлекеттік сыйлықтың лауреаты Серғазы Мыңжасарұлы.

Жалпы алғанда мұнда 70-ке тарта фитопрепаратттар шығарылса, бұлар бәрінің түп негізі қазақ даласының өсімдіктері. Айталық, Қазақстан флорасы 6 мыңнан астам жабайы өсімдіктерден құралса, соның 667 түрі эндемикалық, ал 300-ге жуығы дәрілік сипатында қолдануға жарамды. Олардан 1 мыңнан астам табиғи қосылыстар алынып, терпеноидтар, флавоноиодтар, стериодтар және алкалоиодтар тобына жататын жаңа туындылар синтезделді. Бірқатары вирусқа, қышымаға қарсы антихолестеринимиялық, анальгетикалық белсенділік көрсетті. Бұқар жырау ауданындағы арнаулы шаруашылықта өсірілетін шөптер дәрілік шикізат қорын қамтамасыз етуге қол жеткізіп жүр. Ал биологиялық белсенді қосылыстардың республикалық банкін құру 3600 табиғи қосылыстың және олардың туындылары бойынша мәліметтердің ақпараттық базасын, дәрілік заттардың стандартты үлгілерін қалыптастырды.

Бүгінде холдинг ғылым мен өндірістің тығыз қабысқан, ортақ міндет ұштасқан ошағы. Ол отандық дәрілік препараттардың қосылған құнына қатысатын 30 өндіруші ұйымды біріктірген республикалық серпінді фармацевтикалық кластердің базалық кәсіпорны болып табылады. Үш кезегі бірінен соң бірі іске қосылып, іргелі буынға айналған фармацевтикалық зауытта барлық жұмыс үдерісі Жапонияның, Францияның, Германияның, Австрияның заманауи технологиясымен басқарылып жүргізіледі. Кәсіпорын директоры Евгений Толоконников таныстырғандай, инновациялық жобалардың аясында жаңа фармакологиялық өндіріс қалыптасуда екен. Жыл сайын шығарылатын дәрілік препараттардың көлемі ұлғайтылуда. Мұның өзі экспорттық әлеуетті де арттырмақ. Ең алдымен зауыт отандық дәрі-дәрмекті өндірудегі үлесін 50 пайызға көтеруді басты мақсат санайды. Бұл алынбас асу емес. Іске асырылуына ұжым мүшелері аянып жатқан жоқ. Талпыныс қашанғыдай таудай, білікті маман жеткілікті, жинақталған тәжірбие мол. Шетелдердегі салалас 30 ғылыми орталықпен, айталық Чехияның химия және технология университетімен, Германияның Ульма университеті фармакология институтымен және Ресейдің И.Ворожцов атындағы Новосибирск органикалық химия институтымен, АҚШ-тың Бетесда қатерлі ісік ұлттық орталығымен бірлескен ізденіс ең қатерлі дертке қарсы күреске халықаралық ауқымда жұмылдырылуда.

Маман демекші, холдингті қарағандылық талапты, танымал биолог, химик ғалымдардың топтасқан ынтымақты ортасы деуге болады. Сырқаттарға шама келгенше шарапат тигізуді, шипа сыйлауды мерей тұтқан жандардың қай-қайсысын да үздіксіз ізденіс үстінде екенін көресің. Солардың бірі, аға ғылыми қызметкер Қорлан Итжанова өз әріптестері атынан білдіргендей, ғылыммен алаңдаусыз шұғылдана алуларына ризалығы бөлек. Бір топ мүддселестерімен «Қазақстанда табиғи сесквитерпендік лактондар химиясы бойынша зерттеулерді дамыту, олардың негізінде жаңа дәрілік заттарды әзірлеу мен жасау, бірегей отандық фитопрепараттардың өнеркәсіптік өндірісін ұйымдастыру» атты жұмыстар циклы үшін Қазақстан Республикасының Мемлекеттік сыйлығына ие болған ол осы саладағы істерді жетілдіру, отандық дәрілердің түр-түрін жандандырудағы жұмыстардың жемістілігіне, бұл күнде дәрілердің ең жаңа түрлері, нанобөлшектер, капсулалар, жақпа майлар және суппозиттердің соңы технологиясы жасалуына қуанады. Өздері бұл істің бұрыннан басы-қасында жүрсе, қатарларына келіп қосылған жас талапкерлердің қадамдары да сәттілігі назарға іліккен ғылыми еңбектерінен, халықаралық байқауларда тұщымды баяндамаларымен көзге түсулерінен білінеді. Ғылым кандидаттары Жанкелді Нұрмағамбетов, Анар Дүйсентаева сынды зерек ойлы жастардың сапының жылдан жылға мақсаттастарымен толығуы төл фармацевтикалық өндірісіміздің кемел келешегін көрсетеді.

Тегінде ғылымның қиындығы сол шығар, жемісі ұзақ уақыт білінбейді. Оның пайдалы екенін дәлелдеуде, игілік-шарапатына көз жеткізуде қандай ерік-жігер жұмсалары ғалымдарға ғана белгілі. Осыдан 20 жыл бұрын дәрі жасаушы топтың үнемі шөптерді қайнатып, суын түтіктерге сүзіп, қайта ауыстырып жататындықтарын талай көріп, жалығусыз іс-әрекеттеріне таң қалушы едік. «Сен істі сүйсең, іс саған бас иеді» делінген ғой. Енді міне, алыс-жақындағы жұртқа дәру дарытқан дәрілерімен аян. Дүниежүзіне танымал биологтардың, химиктердің таяуда Қарағандыда өтетін «Фитохимиядағы жетістіктер және даму жолдары» халықаралық ғылыми-практикалық конференцияға қатысуға ынтызарлығы да жайдан-жай болмаса керек.

Денсаулық сақтау саласын бәсекеге қабілетті отандық препараттармен қамтамасыз етуді, олардың маңызды түрлерін жасауды, игерілуін және өндірілуін ұйымдастыру үшін құрылған қазіргі заманғы фармацевтикалық ғылыми-өндірістік орталығы тынысы осындай.

Холдингке алғыс хаттар жиі түсіп жатады.Емделуші Е.Қайырбеков былай деп жазады. «Былтыр қатерлі ісіктің бастапқы сипаты анықталып, облыстық онкологиялық ауруханада емделдім. Дәрігерлер жасырмай айтқандай, сырқаттың 3-ші сатысына ілігіп қалыппын. Ісікті өршітпеуге ауыр соғатын химия-терапиялық, радиологиялық тәсілі орнына «Арглабин» дәрісін қолдануға кеңес берілді. Біраз уақыттан соң ісіктің таралуы тоқтады. Осындай ғажайып дәрі жасаған сіздерге алғысым шексіз. Көпшілік тілеуі жолындағы еңбектеріңіз жемісті бола берсін!»

Жұрт алғысына бөленген, ел мүддесі үшін білімі мен күш-жігерін аянбаушы, адамдарға жақсылық шарапатын себуді мұрат еткен холдинг ғалымдары мен мамандарының қуантарлық жетістіктері мол бола бермектігіне сенім зор.

ҚАРАҒАНДЫ.

АҚПАРАТТЫҚ ХАБАРЛАМА

Ақтөбе мемлекеттік мүлік және жекешелендіру департаменті 2015 жылғы 21 сәуірде (Астана уақытымен) сағат 11.00-де www.gosreestr.kz. Мемлекеттік мүлік тізілімінің веб-порталында республикалық меншіктегі объектілерді сату жөнінде аукцион өткізу туралы хабарлайды

Республикалық меншіктегі объектілерді сату Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2011 жылғы 9 тамыздағы №920 қаулысымен бекітілген Жекешелендіру объектілерін сату қағидасына (бұдан әрі – Қағида) сәйкес жүзеге асырылады.

Сауда-саттықтың голланд әдісімен электрондық аукционға республикалық меншіктегі мына объектілер қойылады:

1. Газ-310200 автомобилі, тіркеу нөмірі D060AU, 1996 жылы шығарылған. Орналасқан жері – Ақтөбе қаласы, Авиақалашық, 1Г, КДП. Баланс ұстаушы – «Қазаэронавигация» ШЖҚ РМК «Батыс Қазақстан әуе қозғалысын ұйымдастыру өңірлік орталығы» филиалы. **Алғашқы бағасы – 95 000 теңге. Бастапқы бағасы – 950 000 теңге. Ең төменгі бағасы – 50 487 теңге. Кепілді жарна – 14 250 теңге.**

2. Уаз-390902 автомобилі, тіркеу нөмірі 782АЕ04, 2002 жылы шығарылған. Орналасқан жері – Ақтөбе қаласы, Авиақалашық, 1Г, КДП. Баланс ұстаушы – «Қазаэронавигация» ШЖҚ РМК «Батыс Қазақстан әуе қозғалысын ұйымдастыру өңірлік орталығы» филиалы. **Алғашқы бағасы – 92 000 теңге. Бастапқы бағасы – 920 000 теңге. Ең төменгі бағасы – 48 893 теңге. Кепілді жарна – 13 800 теңге.**

3. Уаз-390902 автомобилі, тіркеу нөмірі 794АЕ04, 2002 жылы шығарылған. Орналасқан жері – Ақтөбе қаласы, Авиақалашық, 1Г, КДП. Баланс ұстаушы – «Қазаэронавигация» ШЖҚ РМК «Батыс Қазақстан әуе қозғалысын ұйымдастыру өңірлік орталығы» филиалы. **Алғашқы бағасы – 110 000 теңге. Бастапқы бағасы – 1 100 000 теңге. Ең төменгі бағасы – 58 459 теңге. Кепілді жарна – 16 500 теңге.**

4. Зил-131 автомобилі, тіркеу нөмірі D997AV, 1980 жылы шығарылған. Орналасқан жері – Ақтөбе қаласы, Авиақалашық, 1Г, КДП. Баланс ұстаушы – «Қазаэронавигация» ШЖҚ РМК «Батыс Қазақстан әуе қозғалысын ұйымдастыру өңірлік орталығы» филиалы. **Алғашқы бағасы – 206 000 теңге. Бастапқы бағасы – 2 060 000 теңге. Ең төменгі бағасы – 109 477 теңге. Кепілді жарна – 30 900 теңге.**

5. Ваз-21093 автомобилі, тіркеу нөмірі D939KP, 2004 жылы шығарылған. Орналасқан жері – Мұғалжар ауданы, Қандыағаш қаласы, Жамбыл көшесі, 66. Баланс ұстаушы – «ҚР ІІМ Көліктегі ішкі істер департаменті» ММ. **Алғашқы бағасы – 89 000 теңге. Бастапқы бағасы – 890 000 теңге. Ең төменгі бағасы – 47 298 теңге. Кепілді жарна – 13 350 теңге.**

6. Ваз-21099 автомобилі, тіркеу нөмірі D955KP, 2004 жылы шығарылған. Орналасқан жері – Ақтөбе қаласы, 8 Наурыз көшесі, 3А. Баланс ұстаушы – «ҚР ІІМ Көліктегі ішкі істер департаменті» ММ. **Алғашқы бағасы – 152 000 теңге. Бастапқы бағасы – 1 520 000 теңге.Ең төменгі бағасы – 80 779 теңге. Кепілді жарна – 22 800 теңге.**

7. Ваз-21093 автомобилі, тіркеу нөмірі D905KP, 2003 жылы шығарылған. Орналасқан жері – Ақтөбе қаласы, 8 Наурыз көшесі, 3А. Баланс ұстаушы – «ҚР ІІМ Көліктегі ішкі істер департаменті» ММ. **Алғашқы бағасы – 88 000 теңге. Бастапқы бағасы – 880 000 теңге. Ең төменгі бағасы – 46 767 теңге. Кепілді жарна – 13 200 теңге.**

8. Газ-3307 автомобилі, тіркеу нөмірі D226BM, 2005 жылы шығарылған. Орналасқан жері – Ақтөбе қаласы, Павлов көшесі, 3. Баланс ұстаушы – «КА-168/1 мекемесі» ММ. **Алғашқы бағасы – 473 000 теңге. Бастапқы бағасы – 4 730 000 теңге. Ең төменгі бағасы – 251 372 теңге. Кепілді жарна – 70 950 теңге.**

9. Уаз-39629-016 автомобилі, тіркеу нөмірі D835BN, 2006 жылы шығарылған. Орналасқан жері – Ақтөбе қаласы, Павлов көшесі, 3. Баланс ұстаушы – «КА-168/1 мекемесі» ММ. **Алғашқы бағасы – 214 000 теңге. Бастапқы бағасы – 2 140 000 теңге. Ең төменгі бағасы – 113 728 теңге. Кепілді жарна – 32 100 теңге.**

10. Ко-503в автомобилі, тіркеу нөмірі D183BK, 2004 жылы шығарылған. Орналасқан жері – Мұғалжар ауданы, Жем қаласы, В.Унучко көшесі, 5. Баланс ұстаушы – «КА-168/5 мекемесі» ММ. **Алғашқы бағасы – 370 000 теңге. Бастапқы бағасы – 3 700 000 теңге. Ең төменгі бағасы – 196 633 теңге. Кепілді жарна – 55 500 теңге.**

11. Газ-3309 автомобилі, тіркеу нөмірі D185BK, 2003 жылы шығарылған. Орналасқан жері – Мұғалжар ауданы, Жем қаласы, В.Унучко көшесі, 5. Баланс ұстаушы – «КА-168/5 мекемесі» ММ. **Алғашқы бағасы – 338 000 теңге. Бастапқы бағасы – 3 380 000 теңге. Ең төменгі бағасы – 179 627 теңге. Кепілді жарна – 50 700 теңге.**

12. Ваз-21103 автомобилі, тіркеу нөмірі Z507RB, 2003 жылы шығарылған. Орналасқан жері – Ақтөбе қаласы, Алтынсарин көшесі, 25а. Баланс ұстаушы – «Қазақстан Республикасы Ұлттық қауіпсіздік комитеті» ММ. **Алғашқы бағасы – 200 000 теңге. Бастапқы бағасы – 2 000 000 теңге. Ең төменгі бағасы – 106 288 теңге. Кепілді жарна – 30 000 теңге.**

13. Уаз-31512 автомобилі, тіркеу нөмірі D101NS, 1994 жылы шығарылған. Орналасқан жері – Ақтөбе қаласы, Алтынсарин көшесі, 25а. Баланс ұстаушы – «Қазақстан Республикасы Ұлттық қауіпсіздік комитеті» ММ. **Алғашқы бағасы – 98 000 теңге. Бастапқы бағасы – 980 000 теңге. Ең төменгі бағасы – 52 081 теңге. Кепілді жарна – 14 700 теңге.**

14. Газ-6605 автомобилі, тіркеу нөмірі D103NS, 1979 жылы шығарылған. Орналасқан жері – Ақтөбе қаласы, Алтынсарин көшесі, 25а. Баланс ұстаушы – «Қазақстан Республикасы Ұлттық қауіпсіздік комитеті» ММ. **Алғашқы бағасы – 399 000 теңге. Бастапқы бағасы – 3 990 000 теңге. Ең төменгі бағасы – 212 045 теңге. Кепілді жарна – 59 850 теңге.**

15. Ваз-21214 автомобилі, тіркеу нөмірі D441BW, 2008 жылы шығарылған. Орналасқан жері – Мұғалжар ауданы, Қандыағаш қаласы, Есет батыр көшесі, 12-3. Баланс ұстаушы – «Ақтөбе облысының статистика департаменті» РММ. **Алғашқы бағасы – 341 000 теңге. Бастапқы бағасы – 3 410 000 теңге. Ең төменгі бағасы – 181 221 теңге. Кепілді жарна – 51 150 теңге.**

16. Ваз-21214 автомобилі, тіркеу нөмірі D425BW, 2008 жылы шығарылған. Орналасқан жері – Шалқар ауданы, Шалқар қаласы, Есет Көтібарұлы көшесі, 33. Баланс ұстаушы – «Ақтөбе облысының статистика департаменті» РММ. **Алғашқы бағасы – 232 000 теңге. Бастапқы бағасы – 2 320 000 теңге. Ең төменгі бағасы – 123 294 теңге. Кепілді жарна – 34 800 теңге.**

17. Ваз-21214 автомобилі, тіркеу нөмірі D448BW, 2008 жылы шығарылған. Орналасқан жері – Қобда ауданы, Қобда селосы, Көпжасаров көшесі, 26. Баланс ұстаушы – «Ақтөбе облысының статистика департаменті» РММ. **Алғашқы бағасы – 341 000 теңге. Бастапқы бағасы – 3 410 000 теңге. Ең төменгі бағасы – 181 221 теңге. Кепілді жарна – 51 150 теңге.**

18. Chevrolet Lacetti автомобилі, тіркеу нөмірі 919АЕ04, 2007 жылы шығарылған. Орналасқан жері – Ақтөбе қаласы, 12-шағын аудан, 30 «А» үй. Баланс ұстаушы – «ҚР ӘМ Сот сараптамасы орталығы» ММ. **Алғашқы бағасы – 713 000 теңге. Бастапқы бағасы – 7 130 000 теңге. Ең төменгі бағасы – 378 917 теңге. Кепілді жарна – 106 950 теңге.**

19. Уаз-3741 автомобилі, тіркеу нөмірі 082АА04, 2001 жылы шығарылған, теңгерім иесі – «Қазгеодезия» РМҚК. Орналасқан жері: Ақтөбе қаласы, 101-атқыштар бригадасы көшесі, 2. **Алғашқы бағасы – 181 000 теңге. Бастапқы бағасы – 1 810 000 теңге. Ең төменгі бағасы – 51 120 теңге. Кепілді жарна – 27 150 теңге.**

20. Toyota Camry 2,4 автомобилі, тіркеу нөмірі 013CS04, 2005 жылы шығарылған, теңгерім иесі – «Ақтөбе облыстық сотының кеңсесі» ММ. Орналасқан жері: Ақтөбе облысы, Шалқар ауданы, Шалқар қаласы, Есет Көтібарұлы көшесі, 55. **Алғашқы бағасы – 637 000 теңге. Бастапқы бағасы – 6 370 000 теңге. Ең төменгі бағасы – 179 908 теңге. Кепілді жарна – 95 550 теңге.**

21. Газ-2410 автомобилі, тіркеу нөмірі D391AU, 1991 жылы шығарылған, теңгерім иесі – «ЖерҒӨО» РМК Ақтөбе филиалы. Орналасқан жері: Ақтөбе қаласы, Ш.Қалдаяқов көшесі, 5. **Алғашқы бағасы – 131 000 теңге. Бастапқы бағасы – 1 310 000 теңге. Ең төменгі бағасы – 36 998 теңге. Кепілді жарна – 19 650 теңге.**

22. Ваз-21213 автомобилі, тіркеу нөмірі D541BS, 2007 жылы шығарылған, теңгерім иесі – «Еңбек, әлеуметтік қорғау және көші-қон комитетінің Ақтөбе облысы бойынша департаменті» РММ. Орналасқан жері: Ақтөбе қаласы, Маресьев көшесі, 101. **Алғашқы бағасы – 233 000 теңге. Бастапқы бағасы – 2 330 000 теңге. Ең төменгі бағасы – 65 806 теңге. Кепілді жарна – 34 950 теңге.**

23. Газ-3102 автомобилі, тіркеу нөмірі 627AF04, 2001 жылы шығарылған, теңгерім иесі – «Ақтөбе облыстық санитариялық-эпидемиологиялық сараптама орталығы» РМҚК. Орналасқан жері: Ақтөбе қаласы, Ақтөбе көшесі, 47/1. **Алғашқы бағасы – 91 000 теңге. Бастапқы бағасы – 910 000 теңге. Ең төменгі бағасы – 25 701 теңге. Кепілді жарна – 13 650 теңге.**

24. Газ-3110 автомобилі, тіркеу нөмірі 057АА04, 2001 жылы шығарылған, теңгерім иесі – «Қазгеодезия» РМҚК. Орналасқан жері: Ақтөбе қаласы, 101-атқыштар бригадасы көшесі, 2. **Алғашқы бағасы – 116 000 теңге. Бастапқы бағасы – 1 160 000 теңге. Ең төменгі бағасы – 32 762 теңге. Кепілді жарна – 17 400 теңге.**

Аукционға қатысушыларды тіркеу хабарлама жарияланған күннен бастап жүргізіледі және аукцион басталуға дейін екі сағат бұрын аяқталады.

Кепілді жарналар мемлекеттік мүлікті есепке алу саласындағы бірыңғай оператордың шотына төленеді: Кепілді жарнаны алушы – «Ақпараттық-есептеу орталығы» АҚ; банк – «Қазкоммерцбанк»; ЖСК KZ529261501102032004; БСК KZKOKZKX; БСН 050540004455; КБе 16, КНП 171; төлемнің белгіленуі – аукционға қатысу үшін кепілді жарна (банк қызметтері үшін төлемдер кепілді жарнаның мөлшеріне кірмейді).

Қатысушыларға кепілді жарнаның кез келген санын енгізуге жол беріледі, бұл ретте бір кепілді жарна қатысушыға ол бойынша аукционға қатысу үшін осы кепілді жарнаны енгізген жекешелендіру объектісін сатып алу құқығын береді.

Аукционға қатысу үшін мына құжаттарды:

1) жеке тұлғалар үшін: жеке сәйкестендіру нөмірін (бұдан әрі – ЖСН), тегін, атын, әкесінің атын (бар болған жағдайда);

2) заңды тұлғалар үшін: бизнес сәйкестендіру нөмірін (бұдан әрі – БСН), толық атауын, бірінші басшының тегін, атын, әкесінің атын (бар болған жағдайда);

3) кепілді жарнаны қайтару үшін екінші деңгейдегі банктегі есеп айырысу шотының деректемелерін;

4) байланыс деректерін (пошталық мекенжайы, телефоны, факс, e-mail);

5) ұлттық куәландырушы орталық берген ЭЦҚ-ның жарамдылығы мерзімін көрсете отырып, тізілімнің веб-порталында алдын ала тіркелу қажет.

Жоғарыда көрсетілген деректер өзгерген кезде қатысушы бір жұмыс күні ішінде тізілімнің веб-порталында енгізілген деректерді өзгертеді.

Аукционға қатысушы ретінде тіркелу үшін қатысушының ЭЦҚ қойылған аукционға қатысуға өтінімді Қағиданың қосымшасына сәйкес объект бойынша тізілімнің веб-порталында тіркеу қажет.

Аукционға қатысушы ретінде тіркелу үшін қатысушының ЭЦҚ қойылған аукционға қатысуға өтінімді Қағидаға қосымшаға сәйкес объекті бойынша тізілімнің веб-порталында тіркеу қажет.

Аукционға қатысуға өтінім тіркелгеннен кейін тізілімнің веб-порталында үш минут ішінде өтінім берілген сату объектісі бойынша кепілді жарнаның түсуі туралы мәліметтердің тізілім дерекқорында болуы тұрғысынан автоматты түрде тексеру жүргізіледі.

Назар аударыңыз! Қатысушының өтінімді қатысу және тіркеу бойынша талаптарды сақтамауы, сондай-ақ бірыңғай оператордың арнайы транзиттік шотына сауда-саттықты өткізу туралы хабарламада көрсетілген кепілді жарнаның сауда-саттық басталуға дейін екі сағат бұрын түспеуі тізілім веб-порталында өтінімді қабылдаудан бас тарту үшін негіз болып табылады.

Аукционға жіберілген қатысушыға тізілім веб-порталында берілетін аукцион нөмірі бойынша аукцион залына кіруге рұқсат етіледі.

Аукционға қатысушылар аукцион басталуға дейін бір сағат ішінде аукцион залына ЭЦҚ мен аукцион нөмірін пайдалана отырып кіреді. Аукцион жекешелендіру объектісінің бастапқы құнын аукцион залында автоматты түрде орналастыру жолымен сауда-саттық өткізу туралы ақпараттық хабарламада көрсетілген Астана қаласының уақыты бойынша басталады.

Сауда-саттықтың голланд әдісі бойынша электрондық аукцион ережесі:

1) егер электрондық аукцион басталған сәттен бастап бес минут ішінде қатысушылардың бірдебіреуі электрондық аукционда жекешелендіру объектісін сатып алу ниетін растамайтын болса, жекешелендіру объектісінің бастапқы бағасы белгіленген қадамға азаяды;

2) егер баға азайғаннан кейін бес минут ішінде қатысушылардың бірдебіреуі жекешелендіру объектісін сатып алу ниетін растамайтын болса, жекешелендіру объектісінің соңғы жарияланған бағасы белгіленген қадаммен азаяды.

Жарияланған баға бойынша жекешелендіру объектісін сатып алуға ниетін бірінші болып растаған қатысушы сауда-саттықтың голланд әдісі бойынша электрондық аукцион жеңімпазы болып танылады және осы жекешелендіру объектісі бойынша электрондық аукцион жеңімпазы болып танылады;

3) егер жекешелендіру объектісінің бағасы белгіленген ең төменгі мөлшерге жетсе және қатысушылардың бірде-біреуі жекешелендіру объектісін сатып алу ниетін растамаса, онда электрондық аукцион өткізілмеді деп танылады.

Әрбір сатылған жекешелендіру объектісі бойынша аукцион нәтижелері аукцион нәтижелері туралы электрондық хаттамамен ресімделеді, оған сатушы және жеңімпаз ЭЦҚ-ны пайдалана отырып, сауда-саттық өткізілген күні тізілімнің веб-порталында қол қояды.

Аукцион нәтижелері туралы хаттама аукцион нәтижелерін және жеңімпаз сатушының жекешелендіру объектісін сату бағасы бойынша сатып алу-сату шартына қол қою міндеттерін белгілейтін құжат болып танылады. Жеңімпазбен сатып алу-сату шартына электрондық аукцион өткізілген күннен бастап күнтізбелік он күннен аспайтын мерзімде **Ақтөбе қаласы, Ш.Қалдаяқов көшесі, 33, 403-бөлме** мекенжайында қол қойылады.

Бұл ретте, аукционның жеңімпазы сатып алу-сату шартына қол қойған кезде сатушыға салыстыру үшін мынадай құжаттардың:

1) жеке тұлғалар үшін: паспорттың немесе жеке тұлғаның жеке басын куәландыратын құжаттың;

2) заңды тұлғалар үшін: заңды тұлғаны мемлекеттік тіркеу (қайта тіркеу) туралы куәліктің не анықтаманың; заңды тұлға өкілінің өкілеттіктерін куәландыратын құжаттың, сондай-ақ заңды тұлғаның өкілі паспортының немесе оның жеке басын куәландыратын құжаттың түпнұсқаларын міндетті түрде көрсете отырып, олардың көшірмелерін не нотариат куәландырылған көшірмелерін ұсынады. Құжаттардың түпнұсқалары салыстырғаннан кейін бір жұмыс сағаты ішінде қайтарылады.

Қағидаға сәйкес, сауда-саттықта ұтқан тұлға сауда-саттық нәтижелері туралы хаттамаға немесе сатып алу-сату шартына қол қоюдан жалтарған жағдайда, ол енгізген кепілді жарнасын жоғалтады және сатушыға кепілді жарнамен жабылмаған бөлігінде оның іс жүзінде шеккен залалының орнын толтыратындығын қоса хабарлаймыз.

Аукцион өткізу туралы қосымша ақпаратты www.gosreestr.kz сайтынан және 8 (7132) 54-44-54 телефон арқылы алуға болады.